

Jean-Pierre Torrel OP

DZIEWICA MARYJA W WIERZE KATOLICKIEJ

WYKAZ SKRÓTÓW

PRZEDMOWA

WPROWADZENIE – WIARYGODNOŚĆ OPOWIADAŃ O DZIECIŃSTWIE

Dwa pierwsze rozdziały Mateusza i Łukasza
Różnice między dwoma opowiadaniem o dzieciństwie
Wspólne punkty obu Ewangelii
Historyczność tekstów Mateusza i Łukasza
Kilka słów uzupełnienia na temat Ewangelii Marka i Jana

I. „KTÓRY SIĘ POCZAŁ Z DUCHA ŚWIĘTEGO” – DZIEWICZE POCZĘCIE JEZUSA

Uściślenia terminologiczne
Dogmat powszechnie podważany
Jakie są przyczyny tych postaw?

Dziewicze poczęcie w wierze Kościoła pierwszych wieków

Reguła wiary w dwóch pierwszych wiekach
Symbole wiary
Sobory chrystologiczne

Nauczanie Nowego Testamentu

Lektura fragmentu Ewangelii św. Mateusza 1,18–25
Lektura fragmentu Ewangelii św. Łukasza 1,34–35
Krótki komentarz do tekstów Mateusza i Łukasza
Wkład czwartej Ewangelii (J 1,13)
Lektura Listu do Galatów 4,4–5
Co wnosi fragment Ewangelii św. Marka 6,3
Podsumowanie

Dziewicze poczęcie w oczach obserwatora. Kłamstwo, mit czy fakt historyczny?

Talmudyczne podanie o cudzołóstwie Maryi
Różne próby interpretacji mitologicznej
Rzeczywisty fakt postrzegany w wierze

Znaczenie dziewiczego poczęcia Jezusa lub jego wartość symboliczna

Próba naświetlenia tajemnicy Wcielenia
Próba naświetlenia tematu ewangelicznego zbawienia
Próba naświetlenia postaci Maryi
Dwa problemy do rozwiązania

II. „NARODZIŁ SIĘ Z MATYI PANNY” – MARYJNY ASPEKT DZIEWICZEGO POCZĘCIA

Dziewictwo Maryi przed Wcieleniem: czy Maryja złożyła ślub czystości?

Potwierdzenia z Tradycji
Pierwszy problem: skoro Maryja złożyła ślub dziewictwa, to dlaczego wychodziła za mąż?
Drugi problem: w kontekście historycznym hipoteza o ślubie złożonym przez Maryję staje się trudna do przyjęcia

Nowe próby wyjaśnienia

Czy małżeństwo Maryi jest do pogodzenia z jej postanowieniem zachowania dziewictwa?

Dziewictwo Maryi podczas porodu

Oficjalne nauczanie Kościoła

Protoewangelia Jakuba

Dawne dowody i współczesne zaprzeczenia

Co możemy o tym myśleć?

Dziewictwo po narodzeniu i kwestia „braci” Jezusa

Krótką panorama patrystyczna

Teksty pisma

Stanowisko Helwidiusza

„Informacje” św. Epifaniusza

Rozwiązanie św. Hieronima

Nowa propozycja

Chrześcijańskie znaczenie dziewictwa

Neurotyczna pogarda seksualności?

Znaczenie dziewictwa w chrześcijaństwie

III. MATKA BOGA, MATKA CHRYSTUSA, MATKA LUDZI

Święta Maryja, Matka Boża

Odrobina historii

W Nowym Testamencie

Théotokos czy „Matka Boża”?

Znaczenie *Théotokos* dla chrystologii

Całościowe ujęcie macierzyństwa Maryi

Maryja a Trójca, czyli bezdroża pobożności

Podsumowanie

„Matka ludzi, zwłaszcza wiernych”

Założenia II Soboru Watykańskiego

Duchowe macierzyństwo Maryi w Tradycji

Jakie jest znaczenie duchowego macierzyństwa Maryi z teologicznego punktu widzenia?

W jaki sposób Maryja stała się matką chrześcijan?

Ziemska faza duchowego macierzyństwa Maryi

Matka ludzi

Macierzyństwo a inne tytuły Maryi

Matka Kościoła

Matka Kościoła w tradycji teologicznej

Przyczyny sprzeciwu wobec tytułu „matka Kościoła” i rozwiązanie wybrane przez Sobór

Przyczyny i znaczenie rozwiązania zastosowanego przez Pawła VI

Podsumowanie

IV. MARYJA W DZISIEJSZYM ŻYCIU KOŚCIOŁA I CHRZEŚCIJAN

Podstawa, natura i względność kultu maryjnego

Podstawa kultu maryjnego

Natura kultu maryjnego

Względny charakter kultu maryjnego
Warunki poprawności kultu maryjnego

Maryja w liturgii

Krótki rys historyczny
Miejsce świąt maryjnych w kalendarzu liturgicznym
Przekaz dogmatyczny świąt maryjnych

Czy można się modlić do Maryi?

Czy można się modlić do świętych?
Czy modlitwa do Maryi jest konieczna?

PODSUMOWANIE – KILKA PRZESŁANEK DLA DUCHOWOŚCI MARYJNEJ NASZYCH CZASÓW

Maryja jako wzór Kościoła
Maryja mistrzynią życia duchowego dla każdego chrześcijanina
Kilka aspektów odnowionej pobożności maryjnej

DODATEK I – OBJAWIENIA DZIEWICY MARYI

Objawienie a objawienia
Wiarygodność objawień prywatnych
Funkcja objawień
W jaki sposób odbywają się objawienia
Problemy praktyczne: rozeznawanie a duszpasterstwo

DODATEK II – RÓŻNE TEKSTY O DZIEWICY MARYI

Teksty greckie o duchowym macierzyństwie Maryi
Teksty łacińskie o duchowym macierzyństwie Maryi
Teksty papieży i II Soboru Watykańskiego
Teksty liturgii świąt maryjnych

KRÓTKA BIBLIOGRAFIA